

О Б Щ И Н Я С А М У И Л

7454 с.Самуил, ул. „Хаджи Димитър” № 2, ☎ Тел.: (08477) 20-20, Email: info@samuil.bg

ДО
Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
САМУИЛ

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от Сами Ариф Сами – зам. –кмет на община Самуил

ОТНОСНО: Приемане на План за действие на община Самуил за равенство, приобщаване и участие на уязвимите общности за периода 2026-2027 г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

Настоящия План за действие следва и продължава целите, насоките и приоритетите заложи в стратегия на област Разград за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2021-2030 г. и Националния план за действие за периода 2024 – 2027 г. за изпълнение на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г. Целта на Плана е да анализира ситуацията в общината към момента и да планира дейностите, в изпълнение на националната политика по приобщаване на уязвими общности. Планът посочва основните приоритети на местната политика в тази сфера, задачите пред местната власт и местната общност към разрешаване на потребностите на групите в риск.

Планът се основава на следните нормативни документи: - Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030) /НСРБРПУР/ и Национален план за действие за период 2024 - 2027 г. /НПД/ – приети с *Решение на МС № 151 от 07.03.2024 г.* и Стратегията на област Разград за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030).

Основните приоритети на плана за приобщаване и включване на гражданите в уязвимо социално-икономическо положение са:

- Образование
- Здравеопазване
- Жилищни условия
- Заетост
- Върховенство на закона
- Култура

Във връзка с гореизложеното, предлагам следния

ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ:

На основание чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА, Общински съвет – Самуил

РЕШИ:

1. Приема План за действие на община Самуил за равенство, приобщаване и участие на уязвимите общности за периода 2026-2027 г.

Настоящото решение подлежи на оспорване в 14-дневен срок по АПК пред Административен съд Разград.

Настоящото решение да бъде изпратено на кмета на Община Самуил и Областния управител на Област Разград в 7- дневен срок от приемането му.

ВНОСИТЕЛ:

Сами Ариф Сами
Зам.-кмет на община Самуил

**План за действие на община Самуил за равенство,
приобщаване и участие на уязвимите общности за периода
2026-2027 г.**

ВЪВЕДЕНИЕ

Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021–2030) представлява основен рамков документ, който очертава посоките за провеждане на политики, насочени към социално-икономическото включване и активно участие на ромската общност.

Стратегията е съобразена с развитието на европейските политики за интеграция и приобщаване и следва насоките, определени в Съобщението на Европейската комисия от 7 октомври 2020 г. „Съюз на равенството: Стратегическа рамка на ЕС за ромите за равенство, включване и участие“, както и в придружаващите го документи – „Насоки за планиране и прилагане на националните ромски стратегически рамки“ и „Портфолио от показатели“. Тя подпомага и изпълнението на Плана за действие на ЕС за борба с расизма (2021–2025), както и на Европейския стълб на социалните права (ЕССП), в който са заложили двадесет основни принципа за по-ефективни пазари на труда и социална защита. Планът за действие към ЕССП предвижда конкретни мерки за превръщане на тези принципи в реалност, изискващи активно сътрудничество между институции, социални партньори и гражданско общество. Поставените цели на равнище ЕС в областта на заетостта, развитието на уменията и социалната подкрепа следва да са постигнати до 2025 г. и са в синхрон с Целите за устойчиво развитие на ООН до 2030 г., очертавайки общата визия за социално силна Европа.

Настоящия План за действие следва и продължава целите, насоките и приоритетите заложили в стратегия на област Разград за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода 2021-2030 г. и Националния план за действие за периода 2024 – 2027 г. за изпълнение на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г. Плана за действие в съответствие с приоритетите, заложили в Областната стратегия. Планът за действие не изключва оказване на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи. Изпълнението му е насочено към постигане на дългосрочната стратегическа цел за осигуряване на ефективно равенство и намаляване на различията между ромите и останалата част от населението. Целите са свързани с равенството, приобщаването и участието в областите на образованието, здравеопазването, жилищните условия, заетостта и културата. Планът прилага общ и целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказване на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

Основните приоритети на плана за приобщаване и включване на гражданите в уязвимо социално-икономическо положение са:

- Образование
- Здравеопазване
- Жилищни условия
- Заетост
- Върховенство на закона
- Култура

Демографска и обща характеристика. Анализ на ситуацията на уязвимите общности:

Община Самуил се намира в Североизточна България, в източната част на Област Разград. Тя е разположена на Самуиловите възвишения, в южната част на Лудогорието. На изток Община Самуил граничи с общините Хитрино и Венец от Област Шумен, на северозапад с Община Исперих, на запад с Община Разград, на юг с Община Лозница. Община Самуил е на шесто място по население сред 7-те общини в област Разград. Към 2024 г. в общината живее 6% от населението на областта. По официални данни на НСИ към 31.12.2024 г. в община Самуил живеят 5805 души. Община Самуил през 2024 г. включва следните категории: 2 „средни села“ – Самуил и Владимировци (от 1000 до 2000 жители); 6 „малки села“ (от 250 до 1000 жители) – Богданци, Голям извор, Желязковец, Здравец, Ножарово и Хърсово и 6 „много малки села“ (до 250 жители) – Богомилци, Голяма вода, Кривица, Пчелина, Кара Михал и Хума. Селищната система като цяло е устойчива. Застрашено от обезлюдяване и изчезване е само село Кара Михал (под 100 жители).

По данни на ГД ГРАО (www.grao.bg), през 2025 г. населението на община Самуил по постоянен адрес към края на 2025 г. е 11723 души, а по настоящ адрес е 7129 души.

По отношение на етническата структура, населението на Община Самуил се оформя в четири големи групи – българи, турци, българомохамедани и роми. Като религиозна принадлежност те се разделят на християни и мюсюлмани.

Население по етническа група, майчин език и вероизповедание към 07.09.2021 г.

Етническа група	Общо	Майчин език	Общо	Вероизповедание	Общо
Българска	529	Български	505	Християнско	587
Турска	4482	Турски	4550	Мюсюлманско	4046
Ромска	294	Ромски	186	Юдейско	-
Друга	39	Друг	76	Друго	1
Не се самоопределят	88	Не мога да определя	85	Не мога да определя	299
Не желаят да отговорят	175	Не желая да отговоря	163	Не желая да отговоря	550
Непоказана ¹	278	Непоказан	320	Непоказано	320
Общо	5885		5885	Нямам	82

Източник: Национален статистически институт

От данните в таблицата е видно, че по признака етническата принадлежност 9 % - 529 души от анкетираните жители на община Самуил се самоопределят като българи, 5% - 294 души като роми, 76,16 % - 4482 души са се самоопределили като турци и 0,66 % - 39 души са посочили друга етническа принадлежност. От всички анкетирани 4,72 % не са определили етническата си принадлежност.

Информацията за етническият състав от преброяването на населението през 2021 г. показва данни по самоопределение и не отразяват реалното съотношение на етническите групи. Тези различия са най-изявени при ромската етническа група, като част от хората от ромски произход се самоопределят като българи, турци, румънци /власи/ и др. Налице е тенденция на ненасилствена асимилация, част от ромското мюсюлманско население, живеещо в турска среда, приема като свой неговия език и начина му на живот. Друга част, живеещо в българска среда, приема като свой неговия език и начина му на живот. Етническият състав на общината налага подготовката и провеждането на дългосрочна политика на интегриране на етносите, която да има и превантивна роля срещу нарастване на бъдещи етнически разслоения в общината.

I. ПРЕГЛЕД ПО ПРИОРИТЕТИ:

I. ПРИОРИТЕТ: ОБРАЗОВАНИЕ

Образователна структура на населението на 7 и повече години по степен на образование към 07.09.2021 г.

Общо	Висше образование	Средно образование	Основно	Начално и по-ниско образование
5558	335	1942	2139	1142

Източник: Национален статистически институт - <https://infostat.nsi.bg/>

По данни от последното преброяване към 07.09.2021 г. само 6, 03 % -335 лица от населението на община Самуил на 7 и повече години има висше образование. Със средно образование са 35% - 1942 лица, а с основно – 38, 5 % - 2139. Общо 1142 лица или 20,55 % от жителите на общината са с начално и по-ниско образование. Напълно неграмотни по официални статистически данни към 2021 година са 252 лица или 5% от населението на 9 и повече години в община Самуил.

Предизвикателствата, които определят образователната политика в община Самуил през 2025 година са насочени към иновации в образованието, които целят промяна на културата на преподаване и създаване на по-привлекателна среда за учене, както и повишаване ефективността на образователния процес. Насърчава се развитие на образователни иновации във всички етапи и степени на образованието и във всички сфери на предучилищния и училищния живот. Дейностите в областта на предучилищното и училищното образование са насочени към изпълнение на задълженията на Община Самуил, произтичащи от Закона за предучилищното и училищно образование /ЗПУО/, от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА). Приоритетите в сферата на образованието са съобразени с основните цели и принципи на промените в училищното образование и са част от основните дейности в Плана за интегрирано развитие на Община Самуил 2021-2027 г., Общински план за подкрепа на личностното развитие. Образователната система е добре организирана и материално обезпечена. Наличната мрежа от учебни заведения е с оптимизирана структура, съобразена с действащите закони и подзаконови документи и нормативи и с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието.

Община Самуил осъществява активна политика в образователния сектор в съответствие с законово регламентиранията правомощия, които дават възможност за координирано и ефективно разпределение на учащите в съответните училищни паралелки, подкрепа на предучилищното обучение във всички допустими направления, стимулиране развитието в средищните училища и своевременно реновиране и обновяване на материалната база и оборудване в училищата.

На територията на Община Самуил функционират 3 средищни училища, от които 2 основни и 1 средно общообразователно училище. През учебната 2025/2026 г. общият брой на учениците е 386, разпределени в 28 паралелки.

 Брой ученици по учебни заведения през учебната 2025-2026 г.

Училища	2025/2026 учебна година
ОУ „Св. Паисий Хилендарски“ с. Хърсово	43
ОУ „Христо Ботев“ с. Владимировци	94
СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Самуил	249
Общо	386

Източник: Община Самуил

По отношение на материалната база, класните стаи в училищата отговарят на държавните строителни стандарти и позволяват оформянето на съответния брой работни места и безпроблемно провеждане на образователно-възпитателен процес. Основен проблем през последните десет години в общината е пълняемостта на групите и паралелките предимно в основните училища, тъй като обикновено броят на учениците е толкова, колкото да съществува по една самостоятелна паралелка от I до VII клас, най-често с минимален брой ученици съгласно Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование. През последните години се формират и утвърждават и паралелки с по-малко от 10 ученици в Неспециализирани училища в особени случаи след разрешение на началника на РУО, ако са осигурени допълнителни средства за обезпечаване на учебния процес извън определените по стандарти за съответната дейност. Изключения от минималният брой на децата в групите и съответно на учениците в паралелките се допускат: в неспециализирани и специализирани училища, когато броят на учениците в паралелка от I –XII кл. е не по-малко от 10 ученици или при формиране на паралелки с не по-малко от 10 ученици от два класа. За решаване на тези проблеми, се предприемат различни инициативи, с които са се осигури равен достъп до качествено образование на учениците от уязвими етнически малцинства в училищата се провеждат: осигуряване на безплатни учебници и учебни помагала на тези ученици; подsigуряване на материали по учебните предмети, които улесняват учебния процес; включват се в проекти на МОН.

 Детски градини

Структурите на предучилищното образование в община Самуил са добре развити. Осигуреността с детски градини, преподаватели и места в детските градини е много добра.

През учебната 2025/2026 г. в общината функционират две детски градини с четири филиала към тях, както следва:

1. ДГ „Кокиче“ – с. Самуил с
 - Филиал ДГ „Осми март“ – с. Желязковец
 - Филиал ДГ „Първи юни“ – с. Хърсово
2. ДГ „Радост“ – с. Владимировци с
 - Филиал ДГ „Детелина“ – с. Здравец
 - Филиал ДГ „Детелина“ – с. Богданци

Основният проблем в детските градини е малкият брой деца в групите по селата, където се от 2.5 до 6 год. Единствено в ДГ “Кокиче” с. Самуил 5 и 6-годишните деца в задължителна предучилищна възраст се обучават в самостоятелни групи. В ДГ “Радост” с. Владимировци единствено 6-годишните деца в подготвителни групи, една година преди постъпване в първи клас се обучават в самостоятелна група. Във филиалите - детски градини децата се обучават в смесени групи, което ги поставя в не равнопоставено

положение. В населените места където няма детски градини, обхващането на децата в предучилищно образование се осъществява с осигурен специализиран ученически транспорт. Децата от селата Голям извор, Кривица, Богомилци, Хума, Голяма вода, Ножарово и Пчелина се извозват до съответната най-близка детска градина. Въведено е задължително предучилищно образование на 4 - годишните деца в детските градини. Община Самуил има условия за осигуряване на задължителна предучилищна подготовка на всички 4-годишни деца. По отношение на материалната база, сградите и стаите в детските градини и филиалите към тях отговарят на държавните строителни стандарти, напълно ремонтирани и осъвременени. Детските градини имат достатъчен капацитет за обхващане и обучение на децата подлежащи на предучилищното образование. С цел осигуряване на равен достъп до качествено образование за всички деца, независимо от финансовото положение на родителите и настойниците на децата в детските градини и яслена група на територията на Община Самуил, обхващане на всички деца в образователната система от най-ранна възраст и облекчаване на финансовите тежести на семейства по отглеждането и възпитаването на техните деца, с Решение на Общински съвет-Самуил, считано от 01.04.2022 г. родителите и настойниците на деца, посещаващи ДГ са освободени от такси. Обхванати са всички деца подлежащи на предучилищното образование.

Продължава изграждането на приобщаваща среда и STEM среда в общообразователните училища за осъществяване на качествено образование, съобразено с индивидуалните потребности на всеки ученик. Осигуряването на равен достъп на всички деца и ученици до образователните институции в система на народната просвета е приоритетната цел на общинската администрация Самуил. Община Самуил съвместно с образователните институции организират извънкласни и извънучилищни дейности, които имат съществена роля за засилване на интереса на учениците към образователно-възпитателния процес и намаляване риска от отпадане от училище. Целта е да се осмисли свободното време на учащите се чрез форми и дейности, подпомагащи интелектуалното, духовното, нравственото и физическото им израстване, които развиват творческите им интереси и възможности. Спомагат за формирането им на граждански ангажирани личности, приобщени към ценностите на демократичното общество и са форма на превенция на рисковото поведение и промоция на здраве чрез здравното и гражданското образование. Целта на организиранията мероприятия и извънучилищни дейности е да се научат децата и учениците да се забавляват с полезни за здравето им занимания и да се подобри комуникацията им.

Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни

организира и координира социално-превантивната дейност на територията на община Самуил, работи съвместно с органите, имащи отношение към закрилата и защитата на малолетни и непълнолетни. Организирането и координирането на социално-превантивната дейност, предотвратяването и ограничаването на действието на криминогенните фактори са основни функции и задачи на МКБППМН, регламентирани в ЗБППМН. Основно работата в училищата се осъществява от обществените възпитатели към Комисията. За всяко от 3-те училища е определен *конкретен обществен възпитател*, който поддържа близък контакт с определен от ръководството представител на училището (обикновено това е педагогическият съветник или председателят на Училищната комисия за превенция на противообществените прояви) и набира информация за ученици с девиантно и/или агресивно поведение и проблеми с общуването, социално занемарени деца, деца предразположени към противообществени прояви и деца живеещи в рискова среда. Общественият възпитател още съдейства за корекция на асоциално/ рисковото поведение, работи с деца, които са в рискова семейна или приятелска среда или са застрашени от отпадане от училище, оказва при нужда социална или възпитателна подкрепа. Превантивната си дейност Комисията извършва в две основни направления: от една страна организиране на масови мероприятия за ангажиране на свободното време, представяне на положителни модели за поведение и личностно развитие на децата и младежите и от друга страна пряка консултативно-възпитателна работа с децата под формата на индивидуални и/или групови консултации, тренинги и беседи. За ученици на територията на община Самуил, застрашени от напускане на образователната система са предприети следните действия:

- Изпращат се предупредителни писма на родителите да осигуряват своевременно присъствието на децата си в училище;

- Директорите уведомяват общинската администрация за редовното посещение на учениците в училище;
- Със съдействието на МКБППМН се провеждат срещи с родителите;
- Осъществяват се посещения по домовете на учениците, съвместно с инспектори от детска педагогическа стая, също и от екипите за обхват с представител от РУО Разград.
- Осигурява се психологическа подкрепа на ученици, застрашени от отпадане, посредством работа с психолог и разработени индивидуални програми;

Към момента на разработване на плана по отношение на приоритет Образование в община Самуил, могат да се формулират някои все още нерешени и трудно преодолими проблеми, които най-общо могат да бъдат формулирани, както следва:

- бедност, липса на образование или ниска грамотност у родителите в необходимостта от придобиване на степен на образование и формирането му като приоритет;
- изоставане в училищните постижения и липса на мотивация за учене;
- етно-културна принадлежност, което води до трудности в привличането, задържането и завършването на училищното образование и отпадане на ученици в задължителна училищна възраст;
- миграционни процеси;
- нисък социален статус на семейството;
- не упражняване на достатъчни родителски грижи, незаинтересованост и липса на родителски контрол;
- нежелание за последващо обучение и др.

Уязвимите групи в т.ч. ромите в значителна степен са изключени от трудовия пазар, поради несигурна заетост с нискоквалифициран и нископлатен труд. Всички тези обстоятелства водят до по-висока безработица. Поради това общинският план за действие набляга на интеграционните, социалните, здравните, образователните, културните и други мерки, като цели да ангажира съществуващите законови и управленски структури и образователните и социални структури.

Като конкретни дейности за решаване на преодолимите проблеми могат да се отбележат следните цели:

- Подготовка на децата в ранна детска възраст /4-6 години/ за бъдещо пълноценно включване в образователния процес, особено на деца от малцинствените етнически групи: допълнителни занимания за деца в детските градини, за които българският език не е майчин; обхващане в подготвителна група/клас на децата, които не владеят български език и нямат училищна готовност;
- Въвеждане на форми за допълнителни занимания и работа с деца в детските градини по различни програми и проекти;
- Увеличаване на броя на децата от ромски произход в системата на предучилищното образование.
- Осигуряване на редовна посещаемост и задържане в подготвителните групи в детските градини и училищата;
- Ефективни мерки за намаляване броя на не обхванатите и/или ранно напуснали деца и ученици;
- Обхващане и реинтеграция в образователната система на отпаднали ученици. Насърчаване на отпадналите ученици да завършат образованието си, включително и осигуряване на възможност да се включат в самостоятелна, вечерна или задочна форма на обучение;
- Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с деца с трудности и дефицити в обучението и отпаднали от училище с цел тяхната реинтеграция;

- Привличане на родителите в училищния живот, чрез включване в обществени съвети, училищни настоятелства и съвместни мероприятия – екскурзии, концерти, спортни срещи и други;
- Повишаване на осведомеността на родителите от уязвимите групи в т. ч. ромски произход относно ползите от предучилищното и училищно образование като семейна ценност, дейности за изграждане на положителни нагласи към образователната интеграция и други;
- Организиране на дейности по кариерно ориентиране и консултиране на учениците при избора на професия, при преходите в образователната система или образование към заетост;
- Насърчаване на младежи от уязвимите групи в т. ч. ромски произход да кандидатстват във висши учебни заведения;

Извод:

Наблюдава се факта, че все още младежи от уязвимите групи в т. ч. ромски произход остават без подходящо образование, рано напускат училище или не тръгват на училище, което поставя пред тях редица бариери пред включването им в пазара на труда. Фактори, причина за случващото се са: голям брой безпричинни отсъствия от учебни занятия, ниска успеваемост в провеждания образователно-възпитателен процес, недостатъчно владение на български език и най-вече неангажираност на родителите, които не оказват необходимата подкрепа и стимулиране на подрастващите и ориентирането им към по-добро образование, като необходима предпоставка към по-добро бъдеще - социална, трудова реализация. Използваният към настоящият момент модел в образователната система - „Парите следват ученика” е неефективен и изкривява реалната картина по качествен и количествен показател.

Ключово предизвикателство е ограмотяването на пълнолетните лица от уязвимите групи в т. ч. ромски произход и мотивирането им за завършване на средното образование.

II. ПРИОРИТЕТ: ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Населението в община Самуил се обслужва от два здравни района: **Здравен район Разград** – тук са включени селата Самуил, Желязковец, Хума, Кривица, Богомилци и **Здравен район Исперих**, в него са включени селата Ножарово, Пчелина, Хърсово, Кара Михал, Здравец, Голяма вода, Голям извор, Владимировци и Богданци.

По данни на РЗИ – Разград за 2025 г. в община Самуил са регистрирани три практики за първична медицинска помощ (общопрактикуващи лекари) и една индивидуална практика по дентална медицина. Общият брой на медицинските специалисти е 10, в т.ч. – 5 медицински сестри и 5 фелдшери. Общият брой на лекарите, които обслужват населението в общината е 5.

Медицински персонал и лечебни заведения в доболнична помощ	2025 г.
АПМП ИП	3
АПМП ИП ДМ	1
Мед. специалисти	10
1. мед. Сестра	5
2. фелдшер	5
Лекари бр.	5

Източник: РЗИ – Разград

На територията на общината, работят 2 аптеки и 1 дрогерия. Училищното и детско здравеопазване се осигурява от 4 лица медицински персонал, работещи в здравните кабинети в училищата и детските градини от общината. Всички деца на територията на община Самуил се имунизират, съгласно имунизационния им календар. Извършват се и профилактични прегледи и изследвания на населението за социално - значимите заболявания.

Здравно-демографската характеристика очертава неблагоприятни тенденции в развитието на здравното състояние. Сериозен проблем се явява нарушената профилактика на населението, което води до влошаване на общия здравен статус. Предизвикателство пред намаляването на преждевременната смъртност е повишаването на здравната култура на населението. Като доминиращ проблем в областта на здравеопазването се очертава и големият брой лица с прекъснати здравно осигурителни права. Съгласно заложеното в годишния план за работа на МКБППМН се провежда засилена превантивна дейност под формата на:

- индивидуални мероприятия със застрашени подрастващи и с техните родители;
- беседи с актуална тематика в широк спектър – алкохолизъм, тютюнопушене, СПИН, наркотици, трафик на деца и жени, сексуално насилие.

Към момента, като проблем в приоритет здравеопазване се очертава:

- здравната не осигуреност особено на голяма част от уязвимото население в т. ч. ромско в общината. В повечето случаи те прибегват до услугите на спешната медицинска помощ, тъй като здравно неосигурени лица не могат да ползват здравни услуги.

- Ранната бременност при малолетни и непълнолетни майки;
 - Неосведомеността на родителите за преодоляването на предизвикателствата при отглеждането на дете със специални нужди;
 - Липса на информираност по теми за алкохолизма, тютюнопушенето и наркотици;
- Здравеопазването в уязвимите групи, в т.ч. ромската общност е комплексен проблем и като цяло се наблюдават следните тенденции: по отношение на бременността – бременните жени се картотекират непосредствено преди раждането, не посещават редовно женска консултация и с това попадат в рискови групи бременности. Част от същото население е неосигурено или с прекъснати здравно-осигурителни права.

Като конкретни дейности за решаване на преодолимите проблеми могат да се отбележат следните цели:

Организиране и провеждане на кампании за информиране на населението от уязвимите групи в т.ч. ромски произход за правата и задълженията им като здравноосигурени лица, за подобряване на здравните нагласи и поведение;

- Провеждане на беседи с подрастващи и млади хора и с техните родители за начините на предпазване от нежелана бременност, за опасностите, които крие ранната бременност за майката и бебето, за риска от раждане на деца с вродени аномалии и наследствени болести и начините за профилактиране;

- Активно съдействие от страна на специалистите към ЦОП и Общностен център за деца и семейства в усилията на личния лекар за обхващане на бременните до четвъртия месец на бременността с регистрация, консултации с лекар специалист по акушерство и гинекология и своевременно постъпване в лечебно заведение за болнична помощ за раждане;

- Провеждане на беседи и разговори с младите майки за значението на имунизациите и мотивирането им за редовното прилагане, съгласно Имунизационния календар;

- Включване на ученици и младежи от уязвимите групи в т.ч. ромски произход в младежките клубове на БЧК и други доброволчески кампании;

- Сексуална просвета чрез кампании, презентации от МКБППМН на полово предавани заболявания/ Трипер, СПИН, Сифилис и др./, нежелана бременност, планиране на бременността, сексуални престъпления и др.

- Подпомагане на млади хора, които се нуждаят от психологична помощ, съдействие за преодоляване на вредни навици и преживян стрес чрез услугите на Център за обществена подкрепа /ЦОП/;

Извод:

Липсата на здравно осигуряване, по-високата честота на инфекциозни заболявания, ранните бременности и забавеното посещение при акушер-гинеколог, както и недостатъчно ефективното семейно планиране и предпазване от нежелана бременност, водят до сериозни здравни проблеми. Ниското ниво на профилактика, отсъствието на превантивни мерки срещу рискови фактори, свързани с начина на живот и влиянието на околната среда, създават условия за социална изолация на хората от тази общност. Ограничен е постоянния денонощен достъп до специализираните медицински услуги, силно изразено в отдалечените населени места. Липса на изграден Център за спешна и неотложна медицинска помощ, Медицински център и ДКЦ в общината. Болничната помощ се оказва основно в МБАЛ гр. Разград и МБАЛ гр. Исперих и по-рядко в други общински, областни и университетски болници.

III. ПРИОРИТЕТ : ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Жилищният стандарт и инфраструктурата са важна предпоставка за задоволяване на нуждите на семействата от удобство, сигурност, здравословни условия на живот, както и от неограничен достъп до здравеопазване, образование и социален контакт с общността.

По данни на Националния статистически институт, към 31 декември 2022 г., общия брой на жилищата в Община Самуил е 3 041. Жилищата са разположени неравномерно по територията на общината; в някои села описаните жилища са необитаеми и свободни, изоставени и полусъборени. Основната част от жилищата са собственост на физически лица.

Населението в Община Самуил живее преди всичко в собствени жилища, макар и в нелеко финансово състояние в повечето случаи.

Всички населени места са електрифицирани, като електроснабдяването се осъществява, чрез желязо – решетъчни и железобетонни стълбове на 20kV електропроводи и водоснабдени от местни водоизточници, които се намират на нейна територия. В населените места в община Самуил няма изградена канализационна система. Стандартът на жилища в населените места: с. Хърсово и с. Голям извор е значително по-нисък, сградният фонд е по-стар. Населението от уязвимите общности, обитаващи тези села, живее в пренаселени жилища с 2 - 3 и повече лица на стая. Част от тази група обитават жилища с изключително лоши материално-битови и санитарно-хигиенни условия. Бедността засяга хората многостранно и “върви ръка за ръка” със социалното изключване. Освен добре известните проблеми, като неблагоприятна жилищна среда, тази група също страда от влошено здравно състояние и ограничени възможности за здравни услуги, ограничен достъп до образование и обучение и финансова изолация. Жилища построени извън регулация няма, както и лица/ семейства без жилище няма.

Жилищните условия се подобряват постоянно от общината чрез общинския бюджет и участието по програми и проекти. Улиците се поддържат и се почистват деретата. Въпреки това дворните места

остават неподредени и често хората складираат в тях ненужни вещи, отпадъци от строителни дейности и др. На територията на община Самуил сметосъбирането и сметопочистването е изцяло общинска дейност, което дава възможност за завишен контрол по отношение качеството на предлаганите услуги и поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване. Транспортът не обхваща всички направления и периодичността на маршрутните линии е недостатъчна и не задоволява нуждите на населението. Гъстотата на шосейната мрежа е сравнително добра и има път до всяко населено място.

Към момента, като сериозен проблем в приоритет Жилищни условия се очертава:

- Липса на канализационна система;
- Обитаването на една жилищна постройка от много семейства;
- Ниската култура на хигиенност и струпването на отпадъци по дворовете;

Като конкретни дейности за решаване на преодолимите проблеми могат да се отбележат

следните цели:

- Осигуряване на Европейски средства и средства от други финансови източници за подобряване на състоянието на териториите за обществено ползване в населените места.

IV. ПРИОРИТЕТ: ЗАЕТОСТ

Населението е основно заето в селското стопанство, машиностроенето, леката промишленост и обществения сектор.

Коефициентът на безработица представлява относителния дял на безработните лица от икономически активното население (работната сила). Равнището на безработица в община Самуил през 2025 г. е 25,2%.

<i>Равнище на безработица в община Самуил 2025 г.</i>	2025г.
Брой регистрирани лица	475
жени	259
мъже	216
Средногодишно равнище на безработица в %	25,2

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – Исперих

Безработицата в община Самуил през 2025 г. остава значително по-висока от средните нива за област Разград (9,80%) и за страната (5,19%). Регистрираните безработните лица през 2025 г. са 475. Повисокото равнище на безработица се дължи и на намаляващото икономически активно население, което служи за база при изчисляване на показателя.

Безработни лица в община Самуил по населени места през 2023-2025 г.

Населено място	2023 г.			2024 г.			2025 г.		
	Брой лица	Мъже	Жени	Брой лица	Мъже	Жени	Брой лица	Мъже	Жени
Богданци	54	29	25	43	20	23	44	18	26
Богомилци	14	6	8	10	3	7	8	3	5
Владимировци	76	37	39	86	44	42	77	35	41
Голям Извор	40	20	20	47	22	25	42	23	19
Голяма вода	17	10	7	13	5	8	13	6	7
Желязковец	60	28	32	59	32	27	49	22	27
Здравец	35	14	21	36	20	16	37	13	24

Кара Михал	6	3	3	4	2	2	5	2	3
Кривица	10	6	4	13	8	5	8	5	3
Ножарово	46	17	29	54	29	24	48	19	29
Пчелина	22	10	12	26	14	12	21	14	7
Самуил	93	44	49	96	40	56	87	35	52
Хума	9	4	5	11	3	8	10	5	5
Хърсово	37	22	15	40	22	18	37	26	11

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – Исперих

През 2025 г. най-много са безработните лица в селата Самуил (93 лица) и Владимировци (76 лица). Следват селата: Желязковец – 60 безработни, Богданци – 54, Ножарово – 46 лица и Голям извор – 40. През 2025 г. разпределението на безработните лица по образователен признак е следното: с основно образование – 224 (47%), със средно образование 135 (28%), с начално и по-ниско образование – 110 (23%), с висше образование – 6 лица (1%).

Регистрирани безработни лица по възраст към 2025 г.:

- до 19 г. - 2;
- от 20 до 24 г. - 11;
- от 25 до 29 г. - 22;
- от 30 до 34 г. - 36;
- от 35 до 39 г. - 43;
- от 40 до 44 г. - 51;
- от 45 до 49 г. - 49;
- от 50 до 54 г. - 76;
- над 55 г. - 185

Във възрастовата структура на безработицата през 2025 г. преобладават лицата на възраст над 50 г. – 261 безработни или 55% от общия брой регистрирани. Относителният им дял нараства с 1% спрямо предходната 2024 г. На второ място са безработните на възраст между 30 и 49 г. – 149 лица или 31%. Най-малък е броя на безработните младежи до 29 годишна възраст - 35 безработни лица или 7%.

Продължително безработни през 2025 г. са 257 лица, като относителния им дял се запазва спрямо предходната 2024 г. Без професия и квалификация са 88% от продължително безработните (225 лица), с работническа професия са 29 лица, а специалистите са само 3-ма. С основно, начално и по-ниско образование са 203 лица или 79% от продължително безработните. Интеграцията на специфични социални групи и етнически малцинства чрез осигуряване на достъп до пазара на труда, социалните и здравни услуги, по данни на ДБТ – Исперих, за община Самуил за 2025 г. се запазва тенденцията достъпът до заетост да е най - силно ограничен за няколко специфични групи безработни:

- хора без професия и квалификация;
- хора с основно и по-ниско образование;
- хора в пред пенсионна възраст, хора с увреждания в трудоспособна възраст.

През 2025 г. на територията на община Самуил се провеждат групови мероприятия с регистрирани в бюрото по труда лица и с групата неактивни лица, изпаднали в изолация. Като активни мерки и мероприятия се отчитат проведените „Отворени врати“ в с. Самуил с акцент на продължително безработни лица. Проведени са три Дни на работодателя – в Самуил в мобилно бюро; в с. Владимировци в изнесеното работно място и в с. Богданци. Целта на тези активни мероприятия е да се мотивират търсещите работа лица, чрез преки контакти с работодатели и по този начин да се повиши тяхната активност и възможност за реализация на пазара на труда. Приоритетно са включени лица от уязвими групи над 50 г. и продължително безработни младежи. С групата на неактивните лица е проведен Информационен ден в мобилното бюро и кампания за информиране за въвеждане на еврото. Високата безработицата се отразява изключително негативно върху социално-икономическото развитие

на общината. Пазарът на труда се нуждае от стимулиране и допълнителни насърчителни мерки, включително обучения за придобиване на квалификация и умения.

Безработицата и в община Самуил се дължи от една страна на ниската или липсата на каквато и да било квалификация на регистрираните безработни, които са предимно от малцинствените групи.

За да противодейства на тази негативна тенденция, общинското ръководство ежегодно участва в проекти по различни програми, финансирани със средства от РБ, през Националния план за насърчаване на заетостта (НПНЗ). Програмите за заетост насочени към не равнопоставените на пазара на труда групи, в частност – ромите, са една от алтернативите за работа и осигуряване на доходи чрез полагане на труд, възвръщане на трудовите навици и социална интеграция. Ежегодно община Самуил кандидатства по програмата на МТСП „Старт в кариерата”, чрез която се създават възможности за млади хора, ненавършили 29 години, завършили висше образование, регистрирани в бюрата по труда и без трудов стаж по специалността, да бъдат ангажирани в общинска администрация на определени длъжности, с което не само се осигуряват работни места за начинаещи специалисти, но и се повишава качеството на предлаганите от общинска администрация услуги. Ползвателите на социалната услуга по Закона за личната помощ и Механизма „Лична помощ” към декември 2025 г. 181 потребители, на които са осигурени 178 лични асистенти на трудови договори. Голяма част от тези потребители на услугата са от уязвимите групи в т.ч. ромски произход, както и личните им асистенти. На територията на общината се предоставя и социалната услуга „Асистентска подкрепа”, която през 2025 г. е със запълнен капацитет, 41 потребители, на които са осигурени 38 асистенти на трудови договори. Асистентската подкрепа се предоставя на лица в над трудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност и деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон. Услугата включва закупуване на лекарства, закупуване на хранителни продукти и стоки от първа необходимост с лични средства на потребителя, почистване на дома. От 01 октомври 2022 г. Община Самуил предоставя безплатен „Топъл обяд” на 350 души от всички населени места по проект „Топъл обяд в Община Самуил”, процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR003-1.001 – „Топъл обяд” на Програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027, съфинансирана от Европейския социален фонд плюс (ПХОМП ЕСФ+). Проектът цели подобряване качеството на живот на най-бедните лица и групи от населението на общината, чрез предоставянето на топла храна, прилагане на съпътстващи мерки и създаване на условия за социално включване.

Допустимите целеви групи:

- лица и семейства без доходи или с ниски доходи, възрастни семейства пенсионери и самотно живеещи пенсионери, които имат ниски доходи, не могат да се издържат с тези доходи и имуществото си и не получават подкрепа от близките си;
- лица, обект на социално подпомагане, включително и от кръга на лицата по чл. 4, ал. 1 от Наредбата, които са в невъзможност да задоволят основните си жизнени потребности и за тях е установена нужда от допълнителна подкрепа;
- лица с ниски доходи, които поради налични увреждания или здравословни ограничения са със затруднено или невъзможно самообслужване, в това число самотни лица с трайни увреждания с ниски лични доходи от пенсия, за които няма подходящ кандидат за асистент по механизма лична помощ;

- лица, които поради инцидентни обстоятелства са в затруднена и уязвима ситуация и за тях е установена нужда от този вид подпомагане;
- скитащи и бездомни лица;
- лица от уязвими групи - граждани на трети страни, по смисъла на § 1, т. 17 от допълнителните разпоредби от Закона за убежището и бежанците.

Чрез подпомагането с топъл обяд в община Самуил се осигурява здравословна, разнообразна и питателна топла храна за обяд на хора, които не са в състояние сами или с помощта на свои близки да си осигуряват такава, поради бедност, продължителна социална изолация, тежко здравословно състояние. Прясно приготвена топла храна, под формата на супа, основно ястие и хляб и поне веднъж седмично десерт, се предоставя на крайните потребители. Допълва се с индивидуално ориентирани съпътстващи мерки за подкрепа за лицата, обхванати в програмата с цел намаляване на социалното изключване, които се изразяват в индивидуално и групово консултиране и съдействие на крайните получатели, съобразно индивидуалните им нужди, чрез съдействие за ползване на административни или друг вид услуги, закупуване и доставяне до домовете хранителни или други продукти от първа необходимост, както и лекарства закупени със собствени средства.

Към момента, като проблем в приоритет заетост се очертава:

- Липсата на образование при хората от уязвимите групи;
- Възползването на част от уязвимите групи от социални помощи и добавки;
- Липса на интерес при някакъв вид ангажираност и заетост;
- Ниското заплащане на труд поради липсата на квалификация, опит и образование;

Като конкретни дейности за решаване на преодолимите проблеми могат да се отбележат

следните цели:

- Включване на безработни лица от уязвими малцинствени групи в организирани обучителни курсове за безработни лица за ограмотяване и мотивация за активно търсене на работа;
- Включване на безработни и заети лица от уязвими групи в курсове за ключови компетентности и за професионална квалификация;

Извод:

Утвърждава се нуждата от целенасочена и индивидуализирана подкрепа към хората от уязвимите групи в т.ч. от ромски произход – както към тези, които не са активни на пазара на труда, така и към регистрираните безработни. Основната цел е подобряване на достъпа им до заетост, мотивацията за включване в обучение и придобиване на умения, както и повишаване на дела на лицата, които успяват да намерят устойчива работа след участие в програми и мерки. Паралелно с това е необходимо засилване на информационните, обучителните и мотивационни дейности с акцент върху ограмотяване, придобиване на ключови компетентности, професионална квалификация и подкрепа за младежката заетост в уязвимите групи. Сериозно значение придобива и поддържането на стабилен обем от проекти, програми и мерки за заетост и социално включване, финансирани както по Националния план за действие по заетостта, така и с европейски средства. Активното усвояване на тези ресурси позволява на общината да осигурява реални работни места, квалификационни дейности, социални услуги и подкрепа за уязвими групи, включително лица от етнически малцинства, хора с увреждания, възрастни лица и младежи в риск.

V. ПРИОРИТЕТ: ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА

В Община Самуил не се допуска двоен стандарт в прилагането на действащото българско законодателство по отношение на всички уязвими групи и малцинства. Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез всички форми, вкл. и спорт. Насърчаване равнопоставеността между жените и мъжете. В Община Самуил не се допуска дискриминационно отношение, поради което няма постъпили или регистрирани жалби за нарушаване на общо допустимите правила и норми.

Към момента, като проблем в приоритет Върховенство на закона и недискриминация се очертава:

- Бедност, лоши жилищни условия, безработица, неграмотност и други.

Като конкретни дейности за решаване на преодолимите проблеми могат да се отбележат следните цели:

- Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез всички форми, включително и спорт;
- Засилване на работата в общността, особено с деца и младежи, с цел формиране на социални умения за избягване на рискове, създаване на условия за развиващи капацитета дейности и увеличаване на възможностите за социализация;
- Работа с родители по програми как да отглеждат и възпитават децата за да се развиват заедно с връстниците си;

Извод:

Ситуацията в община Самуил през 2025 г. показва, че въпреки последователната политика на местната власт за недопускане на дискриминация и двойни стандарти, остават значими предизвикателства, свързани с прилагането на принципите за върховенство на закона, равнопоставеност и ефективно социално включване на представителите на уязвимите групи в т. ч. ромската общност. Проблеми като ниската образованост, бедността, ранното отпадане от училище, ранните съжителства, лошите жилищни условия и ниската родителска ангажираност продължават да създават сериозни рискове за поддържането на устойчив интеграционен процес. Наблюдава се и затруднена мотивация сред част от родителите от уязвимите групи в т. ч. ромски произход да поставят образованието на децата си като приоритет, което води до възпроизводство на социалните неравенства. Въпреки активната работа на общината, институциите и неправителствените организации за утвърждаване на толерантни междуетнически отношения, все още съществуват бариери, които забавят ефективното приобщаване на уязвимите групи. Работата на институциите трябва да бъде фокусирана върху дългосрочни решения – устойчиви политики за образование, учене през целия живот, социална подкрепа, развитие на младежки програми и превенция на рисковите поведения. Важен елемент е също така укрепването на координацията и сътрудничеството между различните институции и структури, както и системното повишаване на капацитета на служителите за работа в мултиетническа среда.

VI. ПРИОРИТЕТ: КУЛТУРА

През 2025 г. в община Самуил продължава осъществяването на дейности за развитие и закрила на културата, като се съчетават държавните изисквания с местните условия, културни специфики и традиции. Основни средища на културната дейност в общината са 14-те читалища, регистрирани съгласно ЗНЧ. В дейността им се включваше библиотечно дело, любителско творчество, културна и кръжочна дейност, организиране на обществени прояви. Към читалищата са създадени фолклорни, танцови ансамбли и самодейни състави, които участват активно в

културния живот на общината. Целта на читалищата е да задоволяват потребностите на населението, свързани с: развитие и обогатяване на културния живот; запазване на българските обичаи и традиции; разширяване знанията на населението и приобщаването им към ценностите на науката, изкуството и културата; възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание.

Културният календар на общината през 2025 г. е изпълнен със събития:

- Посрещане на нова година по ромския календар в читалище “Паметник – 1872” с. Хърсово и читалище “Напредък- 1896 “с. Голям извор;
- Честване на Бабин ден Тържествен ритуал и веселие - Читалище “Христо Ботев - 1925” – Самуил и Читалище “ Иван Вазов -1018 “- Владимировци
- Честване на Деня на ветераните- Тържествен ритуал и веселие в читалище “Паметник – 1872 ” с. Хърсово, читалище „Напредък- 1896 “с. Голям извор и Читалище “Просвета – 1924 “ с. Богданци;
- Честване на Трифон Зарезан-тържествен ритуал и веселие в читалищата: “Паметник – 1872 ” с. Хърсово, читалище “Напредък- 1896 “с. Голям извор, Читалище, “Просвета – 1924 “ с. Богданци, Читалище “Хр. Ботев -1921 “ с. Кара Михал и Читалище “Н. Й. Вапцаров -1930” с. Здравец;
- Последната седмица на м. август - Традиционен празник на община Самуил;
- Коледни и новогодишни празници. Изложба базар на сурвачки и коледни картички- Читалище „Иван Вазов -1018 “- Владимировци, Читалище „Развитие -1903“ - Кривица Читалище „Просвета – 1924 “- Богданци.

Народните читалища в община Самуил привличат самодейци и публика с редица културни събития през 2025 г. Читалищата в общината отбелязват с народни ритуали и обичаи празници, като Трифон Зарезан, Деня на пчеларя, ще пресъздадат обичая „Кумичене“. Проведени са редица прояви, посветени на национални и международни празници, организиране на тематични вечери, културно-просветни мероприятия, конкурси, изложби, творчески вечери. Събития са проведени и за селищните празници - събори.

Стимулирането на спортните прояви и мероприятията по физическо развитие на младите хора е приоритетна задача за ръководство на Община Самуил. Под патронажа на общината се организират и провеждат ежегодни спортни ученически състезания и прояви. В общината функционират три футболни клуба в селата: Самуил - ФК “Локомотив” и Владимировци – ФК “Вихър”, ФК „Победа“ с. Богданци и един клуб по борба – СКБ “Шампиони”.

В училищата учениците са обхванати по учебен план в различни занимания по физическо възпитание, като в някои училища има и спортни клубове. Във всички училища съществуват физкултурни салони. В детските градини също има спортни площадки за занимания на децата. Във всички населени места на общината има паркове и изградени детски площадки с оборудвания и съоръжения към тях.

Основни изводи:

- Малък брой функциониращи самодейни и танцови ансамбли;
- Недостатъчни кръжочни форми /традиции, бит и култура на етническите групи/ към читалища;
- Недостатъчни културно – масови мероприятия;
- Слабо отбелязване на празниците на етносите.

Към момента, като проблем в приоритет култура и медии се очертава:

- Постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция;
- Съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етно-култура на населението на общината;

- Създаване на условия за равен достъп до културния живот и стимулиране за активно участие в обществения културен живот на различни нива;

Като конкретни дейности за решаване на преодолимите проблеми могат да се отбележат следните цели:

- Институционално укрепване на читалището като модерен център за развитие на местната общност;

- Включване на по-вече деца от уязвимите групи в клубове и кръжоци в училищата.

VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ (2026 - 2027)

 Приоритетни области на действие са:

VII. 1. ОБРАЗОВАНИЕ

VII. 2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

VII. 3. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

VII. 4. ЗАЕТОСТ

VII. 5. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА

VII. 6. КУЛТУРА

1. ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

Цел 1. Ефективен обхват, включване и реинтеграция на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от уязвими групи.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
1.1.	Повишаване на обхвата на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст по Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	Текущ	2026-2027	МОН, РУО, МТСП, ДАЗД, МВР, Община Самуил, училища, детски градини	Държавен бюджет	Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст в риск от отпадане и/или необхванати в образователната система		
1.2.	Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват и включване в образователната система.	Текущ	2026-2027	МОН, училища, детски градини	Национални програми, бюджет на детски градини и училища	Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната система; Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система; Брой ученици от етническите общности в социално уязвимо положение, подкрепени за продължаване на образованието им в		

						гимназиален етап;		
--	--	--	--	--	--	-------------------	--	--

Цел 2. Осигуряване на условия за осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
2.1	Осигуряване на приобщаваща среда за деца, които не владеят добре български език, в предучилищна и училищна възраст чрез осъществяването на допълнителни модули по български език.	Текущ	2026 - 2027	МОН, училища, детски градини	Средства по Програма „Образование“ 2021-2027; Средства по национални програми и проекти.	Брой деца и ученици от уязвими групи, които не владеят добре български език, включени в модули за допълнително обучение		
2.2.	Реализиране на добри практики, свързани с повишаване качеството на образователния процес за деца и ученици от уязвими групи, включително роми, в това число за работа с родители.	Текущ	2026 - 2027	МОН, училища, детски градини	Бюджет на училища и детски градини, НП и проекти	Брой реализирани мерки, инициативи, добри практики		
2.3.	Осъществяване на психологическа и социална подкрепа на деца и ученици от уязвими групи, включително роми чрез назначаване на образователни медиатори и социални работници.	Текущ	2026 - 2027	МОН, училища	НП „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“	Брой назначени образователни медиатори и/или социални работници в системата на училищното образование		

Цел 3. Повишаване на качеството на образование в детски градини и училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.

3.1.	Преодоляване на дискриминационните нагласи чрез провеждане на различни инициативи (екскурзии, отбелязване на дати от празничния календар, информационни кампании и други дейности).	Текущ	2026 - 2027	Училища, детски градини	Бюджет на училища и детски градини, програми и проекти	Брой проведени инициативи		
3.2	Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда	Текущ	2026 - 2027	МОН, училища, детски градини	Средства по НП, бюджети на училища и детски градини	Брой педагогически специалисти, преминали обучение за работа в мултикултурна среда		
3.3	Провеждане на обучения за образователни медиатори и/или социални работници.	Предстоящ	2026 - 2027	МОН, Община Самуил	Със средства по Програма „Образование“ 2021-2027 г.	Брой обучени образователни медиатори и/или социални работници		

Цел 4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците с различни етнокултурни маркери, чрез утвърждаване на интеркултурното образование, като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
4.1.	Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаването на межкултурните ценности и многообразието в образователната среда.	Текущ	2026 - 2027	МОН, Образователни институции	Бюджет на образователни институции, национални програми, проекти	Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование;		

Цел 5. Ефективно взаимодействие „образователна институция – семейство“ с фокус върху родители от уязвими групи за повишаване значимостта на образованието чрез промяна на нагласите.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
		с						

					разходи, друго – млн. евро)			
5.1.	Осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността на родителите от уязвими групи относно ползите от образованието.	Текущ	2026 - 2027	МОН, РУО, Училища, детски градини	Средства от държавния бюджет	Брой информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността		
5.2.	Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.	Текущ	2026-2027	МОН, училища, детски градини	Средства от държавния бюджет	Брой дейности за приобщаване на родители към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца Брой инициативи за приобщаване на родители към училищния живот		
Цел 6. Насърчаване на участието на лица от уязвими групи, в продължаващо образование и/или професионална квалификация и/или висше образование.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
6.1.	Ограмотяване на възрастни	Текущ	2026 - 2027	РУО, училища, детски градини	Със средства по оперативни програми	Бой лица над 16 години (вкл. роми), включени в курсове по ограмотяване.		

2. ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Оперативна цел: Осигуряване на равен достъп до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност							
Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност 2026 г.	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
1.1 Обхват на деца без общопрактикуващи лекари открити от Общностен център Самуил	Текущ	2026-2027 г.	Община, Общностен център	Делегиран бюджет (В рамките на делегирания бюджет за дейността на ЗМ)	Брой регистрирани деца, без общопрактикуващи лекари		
Цел 2: Развитие на концепцията за здравна медиация							
Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текущ стойно 2026 г.	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
2.1. Обучение на здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения съгласно чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори.	Текущ	2026-2027 г.	МЗ, РЗИ и НЦОЗА	Държавен бюджет	Брой обучени здравни медиатори		
2.2. Информирание на бременни неосигурени жени.	Текущ	2026-2027 г.	Общностен център Самуил	В рамките на делегирания бюджет	Брой информирани здравно неосигурени бременни жени.		
Цел 3: Осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по предпазване от ваксинапредотвратими заразни заболявания с цел повишаване на обхвата на подлежащите лица по националния имунизационен календар целевите групи по националните ваксинационни програми и поддържане на висок имунизационен обхват							

Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност 2026	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
5.1. Разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.	Текущ	2026 - 2027 г.	РЗИ, Общностен център, Община	Държавен бюджет	Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.		

3. ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги

Цел 1. Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027г.
2.1.	Предоставяне и развитие на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца, хора с увреждания, възрастни хора и хора в невъзможност за самообслужване.	Текущ	2026 - 2027	МРРБ, Община Самуил	ПРЧР 2021-2027, ПВУ и други донори	Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура за интегрирани		

						здравносоциални и социални услуги годишно		
Цел 2. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027г.
3.1.	Подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура. „Ремонт, въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сграден фонд, модернизирание на училища, ДГ и читалищата.	Текущ	2026-2027	Община Самуил	Централен бюджет, Общински бюджет	Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура в сферата на образованието, културата и спорта		
Цел 3. Разширяване на законния достъп до качествена вода, електричество и канализация в обособените квартали с концентрация на бедност.								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027г.
5.1	Осигуряване на допълнителни контейнери и увеличаване честотата на сметосъбиране.	Текущ	2026-2027	Община Самуил, ОП „Самуил 2011“	Общински бюджет	Брой поставени допълнителни контейнери		
5.2.	Засилване на контрола и недопускане образуването на незаконни сметища.	Текущ	2026-2027	Община Самуил ОП „Самуил 2011“	Общински бюджет	Брой своевременно премахнати сметища		

4. ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на уязвимите групи на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване

Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2026г.	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
1.1.	Мотивиране за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа (групови срещи за активно поведение на пазара на труда и участие в Ателие за търсене на работа)	Текущ	2026-2027 г.	ДБТ-Исперих, филиал Самуил	Държавен бюджет за активна политика на пазара на труда (АППТ) за съответната година	Брой лица самоопределили се като роми, мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа		
1.2	Професионално ориентиране (групово)	Текущ	2026-2027 г.	ДБТ-Исперих, филиал Самуил	В рамките на бюджета за съответната година	Брой лица самоопределили се като роми, включени в професионално ориентиране		
1.3	Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация вкл. за стартиране на собствен бизнес и/или на ключова компетентност.	Текущ, ПРЧР 2021-2027	2026-2027 г.	ДБТ-Исперих, филиал Самуил	Държавен бюджет за АППТ за съответната година	Брой лица самоопределили се като роми, включени в обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключова компетентност		

Цел 2: Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на уязвимите групи

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2026 г.	Целева стойност с натрупване 2022-2027 г.
2.1	Информационни кампании/прояви за популяризиране на социалното предприемачество сред лица в неравностойно положение, вкл. от ромската общност	Текущ	2026-2027 г.	ДБТ-Исперих, филиал Самуил	Програми и проекти	Брой проведени инициативи/консултации	едно събитие	2 инициативи на година

Цел 3: Осигуряване на заетост, вкл. чрез предприемачество на лица от уязвимите групи в т.ч. и ромски произход

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2026 г.	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
3.1.	Насърчаване на заетостта, вкл. чрез предприемачество на безработни уязвими групи в т.ч. самоопределили се като роми, чрез включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и ПРЧР 2021-2027г.	Текущ	2026-2027 г.	ДБТ-Исперих, филиал Самуил	Държавен бюджет за АППТ за съответната година	Брой лица самоопределили се като роми с осигурена субсидирана заетост		

Цел 4: Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност за 2026 г.	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
4.1.	Активиране на икономически неактивни лица от уязвимите групи в т.ч. от ромски произход	Текущ	2026-2027 г.	ДБТ-Исперих, филиал Самуил	Държавен бюджет за АППТ за съответната година	Брой активирани лица, от уязвимите групи и ромски произход. Брой активирани младежи от ромски произход.		
4.3.	Инициативи, насърчаващи активирането на безработни и икономически неактивни лица	Текущ	2026-2027 г.	ДБТ-Исперих, филиал Самуил	Държавен бюджет за АППТ и ПРЧР 2021-2027	Брой лица, започнали работа в резултат от проведени трудови борси, дни на работодателя и мобилни бюра по труд.		

5. ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА“

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.

Цел 1. Повишаване на гражданското участие и информираност за гражданските права и задължения на лицата, живеещи в зоните с концентрация на бедност								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2026-2027 г.
5.1	5.1.1.Превантивно - информационни дейности сред учащите се за противодействие на противообществените прояви и престъпления.	Текущ	Постоянен	МКБППМН	Държавно делегиран бюджет	Брой дейности		
	5.1.2. Превенция на агресията сред учениците и намаляване на противообществените прояви 5.1.3.Провеждане на дискусии, обсъждания, ролеви игри на теми: „насилието в училище и извън него“ „междудличностните отношения“.	Текущ	Постоянен	Община Самуил, МКБППМН училища	В рамките на бюджета	Брой обхванати ученици, Брой проведени мероприятия		

6. ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на уязвимите общности до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на традиционна култура на всички етноси, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предрасъдъци към уязвимите общности в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността

Цел: Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на межкултурния диалог

	Мерки	Задачи	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)
1.	Стимулиране на културната интеграция на уязвимите общности, чрез предоставяне на възможности за обучение.	1. Провеждане на информационни кампании	Текущ	2026– 2027г.	Община, читалища, НПО, местни представители на общността, образователни заведения.	Бюджет на институциите, програми проекти	Брой направени и разпространени листовки; Брой организирани беседи, презентации и други
		1.2.Организиране на обучителни курсове. 1.2.1. Провеждане на обучителни курсове за начална компютърна, курсове по ограмотяване и пр. в читалищата и образователните институции по населени места	Текущ	2026– 2027 г.	Община, читалища, НПО, местни представители на общността, образователни заведения.	Бюджети на институциите; национални програми на институции и фондации; финансиране по програми на ЕС	Брой представители на уязвимите общности, вкл. в обучителни курсове/ програми; Брой, процент успешно преминали курсове/ програмите
		1.3. Организиране на групи по интереси, в които да се включат представител и на уязвимите общности, в рамките на читалищата.	Текущ	2026- 2027 г.	Община, читалища, НПО, местни представители на общността, образователни заведения.	Бюджети на институциите	Брой организирани групи по интереси.

2	Съхраняване, популяризиране и развитие на културната идентичност на общностите.	2.1. Развиване и разширяване на дейностите по опазване на културната идентичност на общностите 2.1.1. Поддържане на фолклорни, танцови групи, развиващи етнокултурна дейност. 2.1.2. Създаване и/или подпомагане на вече съществуващи кръжоци в училища и читалища за опазване на културата и историята на етносите.	Текущ	2026 -2027г.	Община, читалища, НПО, местни представители на общността, образователни заведения.	Бюджети на институциите;	Брой подпомогнати ансамбли; Брой създадени/п одпомогнати кръжоци
3	Подкрепа на творчески проекти и събития от културния календар на Община Самуил (концерти, изложби, театрални спектакли и др.), насочени към представяне и популяризиране на традиционната култура	Съдействие, Популяризиране на празници и обичаи на различните етноси, чрез културния календар на Община Самуил и читалищата.	Текущ	2026– 2027г.	Община, читалища образователни институции, местни представители на общността, образователни заведения.	Бюджети на институциите; НП и фондации; финансиране по програми на ЕС	Актуализирани: културен календар/годишни планове

Очаквани резултати:

За реализирането на мерките по настоящия план ще бъдат ангажирани всички институции, имащи отношение към проблемите на етническите малцинства и дейностите по осъществяване на интеграционните процеси в общината, а именно:

- Общинска администрация – Самуил
- Общински съвет – Самуил
- Народни читалища на територията на общината
- Дирекция “Социално подпомагане” - Самуил
- Филиал “Бюро по труда” – Самуил
- Регионална здравна инспекция – Разград
- Училища и детски градини на територията на общината
- Спортни клубове на територията на общината
- НПО
- Медии

За изпълнението на общинския план от съществено значение е изграждането на ефективно сътрудничество и партньорство между местните институции, малцинствените общности, нестопанските организации и лидери, което е гаранция за решаването на конкретни проблеми на населението и активни действия за реализиране на съвместни програми, допринасящи за процеса на интеграция на малцинствата. Ще се търсят активно мерки за равноправното приобщаване в българското общество на представителите на малцинствените общности за реализиране на съвместни програми допринасящи за процеса на интеграция на малцинствата.

В края на периода на плана за действие очакваме:

- Повишено качеството на образование на уязвимите етнически малцинства
- Намалена безработицата сред малцинствата
- Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора
- Подобро състояние на техническата инфраструктура
- Съхранена идентичност на малцинствените общности
- Повишена осведоменост на целевите групи